

Tematická skupina B – Soukromí jako lidské právo**Proč je soukromí důležité? | 5.–8. ročník | přibližně 90 minut**

Předmět	Informatika, mediální výchova, společenské vědy, etická výchova
Délka	2 vyučovací hodiny po 45 minutách nebo jeden 90minutový blok
Prezentace	Dostupná na: https://www.datapro.education/datapro-webgames/ v části „Class Material“
Doplňkové materiály	Kahoot „To Post or Not to Post?“, Interacty „Unmask the News!“, pracovní list „Sharing & Publicness“, DataPro Chatbot / DataPro Assistant: https://www.datapro.education/tools/
Předchozí znalosti	Lekce navazuje na tematickou skupinu A, ale lze ji využít také samostatně.
Odkaz na hru	dataprogames.ph-freiburg.de/nothing-to-hide/

Výukové cíle

Po dokončení lekce žáci dokážou:

- vysvětlit, proč je soukromí základním právem a jak souvisí se svobodou a možností rozhodovat o sobě samém (B.1);
- vysvětlit, že mají právo rozhodovat o využívání svých osobních údajů, a znát základní práva související s ochranou osobních údajů podle GDPR (B.2, B.3);
- rozlišit mezi soukromím ve fyzickém a digitálním prostředí;
- posoudit možné důsledky zveřejňování osobních informací pro sebe i pro ostatní (B.4, B.5);
- kriticky posuzovat obsah, se kterým se setkávají v online prostředí, a zvažovat, zda je vhodné jej dále sdílet nebo s ním jinak interagovat (B.7).

Struktura lekce

Čas	Fáze / cíl	Průběh lekce	Snímek / materiály
10 min	Úvod <i>Ujasnění pojmu soukromí</i>	Položte žákům otázku: Co pro vás znamená soukromí? Shromážděte jejich odpovědi na tabuli. Mohou zmiňovat například vlastní pokoj, deník, telefon nebo soukromou konverzaci. Poté společně rozlište fyzické soukromí a digitální soukromí .	Snímky 1–2: Úvod do tématu digitálního soukromí.

20 min	Výklad: Práva a sledování uživatelů Porozumění digitálnímu soukromí a právům uživatele	Snímek 3: Co znamená digitální soukromí? Zaměřte se na možnost ovlivňovat, jaké údaje o nás ostatní znají a jak jsou naše data používána. Snímek 4: Základní práva podle GDPR – krátká diskuse a Kahoot. Snímky 5–6: Sledování uživatelů a personalizovaná reklama – opakování nebo prohloubení témat z tematické skupiny A. Snímek 7: Diskusní otázka: <i>Vědí vaši rodiče, jaké sociální sítě a aplikace používáte?</i> Využijte ji k diskusi o podpoře, dohledu a odpovědnosti v digitálním prostředí.	Snímek 3: Digitální soukromí. Snímek 4: Práva podle GDPR + Kahoot. Snímky 5–6: Sledování uživatelů. Snímek 7: Role rodičů a kontext používání sociálních sítí.
20 min	Sdílení a veřejnost na internetu Uvědomění si důsledků veřejného sdílení	Snímky 8–11: Diskutujte, co znamená pojem „veřejné“ v běžném a digitálním prostředí. Snímek 11: Pracovní list – Jak může cizí člověk propojit malé množství informací z několika různých účtů? Snímek 12: Společně projděte kontrolní otázky, které je vhodné si položit před sdílením, lajkováním nebo komentováním obsahu. Snímky 13–22: Aktivita Interact or Ignore? – žáci posuzují fiktivní příspěvky a rozhodují, zda je vhodné s nimi interagovat, nebo je ignorovat. Snímek 23: Společně pojmenujte nejčastější varovné signály a zaznamenejte je na tabuli.	Snímky 8–11: Veřejnost a sdílení. Snímek 11: Pracovní list. Snímek 12: Kontrolní otázky před interakcí. Snímky 13–23: Interact or Ignore? Interacty: Unmask the News!
25 min	Hra: Nothing to Hide Prožít situace, ve kterých se může ztrácet kontrola nad soukromím	Před zahájením hry zadejte žákům pozorovací úkol. Sledujte zejména: Kdy má postava pocit, že je sledována? Která rozhodnutí ovlivňují soukromí ostatních lidí? Ve kterých situacích má postava kontrolu nad svými údaji a kdy ji naopak ztrácí? Požádejte žáky, aby si poznamenali jeden moment, který je překvapil nebo přiměl k zamyšlení.	Hra Nothing to Hide: https://dataprogames.ph-freiburg.de/nothing-to-hide/

15 min	Reflexe a přenos do běžného života <i>Práva, odpovědnost a vlastní pravidla</i>	Ved'te závěrečnou diskusi například otázkou: Co se může stát, když zveřejním fotografii někoho jiného bez jeho souhlasu? Diskutujte o tom, že digitální soukromí se netýká jen ochrany vlastních údajů, ale také respektování soukromí ostatních. Každý žák si na závěr napíše 1–2 osobní pravidla , kterými se chce řídit při používání sociálních sítí a sdílení obsahu.	Bez dalších materiálů – společná diskuse a krátká individuální reflexe.
--------	---	--	---

Poznámky

- **Snímek 4 – GDPR:** obsahuje metodickou poznámku k využití kvízu v Kahootu.
- **Snímky 11 a 12:** obsahují pokyny k práci s pracovním listem a aktivitami v Interacty. Doporučujeme připravit si všechny potřebné materiály předem.
- **Snímky 13–22:** obsahují fiktivní příspěvky určené pro rozhodovací aktivitu. Vyhrad'te na tuto část dostatek času, aby žáci mohli své volby také stručně zdůvodnit.
- Cílem lekce je rozvíjet základní povědomí a praktické kompetence, nikoli znalost právních detailů. Hlavní sdělení pro žáky je: „**Mám právo na soukromí a mohu se ptát, kdo a proč používá moje údaje.**“
- **Důležité:** Digitální soukromí neznamená úplnou nezávislost dítěte na rodičích nebo jiných pečujících dospělých. U nezletilých je přiměřené vedení a dohled součástí podpory bezpečného používání digitálních technologií. Současně je důležité respektovat soukromí dítěte a vysvětlovat, proč jsou určitá pravidla nebo kontrola potřebné. Ujistěte se, že žáci chápou rozdíl mezi **právem na soukromí** a **potřebou přiměřeného rodičovského vedení a dohledu v digitálním prostředí**.

Hodnocení

- Další nástroje a aktivity jsou dostupné na: <https://www.datapro.education/tools/>
- Krátká odpověď: **Jednou větou vysvětlete, proč soukromí souvisí se svobodou.**
- Reflexe: **Které varovné signály z příspěvků na snímcích 13–22 jste už znali? Které pro vás byly nové?**
- Volitelně: **Uved'te jeden příklad situace, kdy je vhodné chránit vlastní soukromí, a jeden příklad, kdy je důležité respektovat soukromí někoho jiného.**

Projekt	DataPro – Erasmus+
Instituce	Pädagogische Hochschule Freiburg
Autor/ka	Renata Säuberli
Datum	Červen 2026

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA).

Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.

